

Dolgozat a második ipari forradalomból és a népesedési folyamatokból

1. Az Ipari forradalom második hulláma

Gazdasági és technikai fejlődést eredményezett:

- Nehézipar (vasipar, gépgyártás, vegyipar)
- Tudományos fejlődés (elektrotechnika, vegyészet)
- Otto, Daimler és Benz feltalálta a belső égésű motort, amit **Henry Ford** használt is a *T modell*-ben
- Fejlődött a repülés is:
 - A németektől Ferdinand von Zeppelin tűnt ki a léghajóval.
 - Az amerikaiak közül a Wright fivérek repülője játszott nagy szerepet 1903-ban.
 - A XX. században szintén hódított az elektromosság is.
 - Edison - Izzólámpa, Hangrögzítés és hangtovábbítás a fonográf segítségével
 - Ganz - Transzformátor (olcsó megoldás az energia továbbítására)
 - Bell - Hírközlés fejlődése, *A Bell-telefon, Marconi-drót nélküli távíró*
 - Jedlik Ányos - Dinamó
 - Déry, Bláthy és Zipernowszky szintén feltalálta a Transzformátort.
 - A találmányok egymásra hatottak:
 - Elektromos áram: három műszaki termék, futószalagok.
 - Belsőégésű motor: autó és repülőgép gyártás.
 - Dinamit: bányászat, vegyipar és hadipar
 - A korszak másik neve az szabadversenyes kapitalizmus.
 - Kialakultak a *monopóliumok* és ezek hatalmas tőkét igényeltek ami több vállalkozás összeolvadását igényelte

2. Népesedési folyamatok a 19. században és a polgári állam jellemzői

- A századforduló környékén (1880-1920) jelentős volt az USA-ba áramlás (főleg: írek, olaszok, lengyelek, magyarok részéről)
- Kialakult:
 - Dr. Zwack - Unicum
 - 1869 - Pick Márk (téliszalámi)
 - 1888 - Herz Ármin
 - 1868 - Zsolnay Vilmos porcelángyár
 - 1866 - Stühmer Frigyes - Csokoládé
 - 1901 - Richter Gedeon és a patikák

- 1901 - Milka Csoki - Svájc
- Coca Cola - USA:
 - 1884 – John Stith Pemberton – Cocawine (bor + kokain)
 - 1888 – 3 cég gyártja, alkoholmentes, szénsavas
 - 1888 – Asa Grigs Candler egyesíti – Coca Cola Corporation
 - 1904 – a kokaint lecserélik koffeinre
- Elkezdődik a városiasodás:
 - megjelent a tömegközlekedés a buszhálózat, majd Londonban 1863-tól metró is. (Pesten a metró 1896-ban jelent meg a metró)
 - Amerikában 1900-tól kezdtek megjelenni az első 30 emeletes házak. Később (1931-re) megépült az Empire State Building is 448 méteres, 102 emeletről áll.
 - Megjelentek a vízöblítéses wc-k, és a fürdőszobák.
 - Megjelent a sport, a mozi, a foci (1848 - Cambridgei Egyetem), Tenisz (1874 - Walter Wingfield őrnagy), Kosárlabda (1891 - James Naismith)
- Az országok egy része átalakult *polgári állammá*, ahol megnőtt a hivatalok száma, a lakosság egyre többen szót emel a város irányításába, és kialakult az általános választójog a megemelkedett választók száma miatt.
- Az oktatás is átkerült az államhoz.
- Elkezdődött a munkavállalók védelme:
 - 1840-től kialakultak a gyári törvények:
 - max. 12 órás műszakok
 - gyermekmunka csökkentése
 - 1882-től kötelező betegség és balesetbiztosítás bevezetése, majd 1889-től a nyugdíj is bevezetésre került.
 - Magyarországon 1937-től 8 órás munkaidő van.
 - 1850-től létesültek állami kórházak is.
 - Óriási fejlődött az egészségügy, mert Semmelweis Ignác felfedezte a gyermekágyi láz ellenszerét (a klórral történő fertőtlenítést), csökkentve a gyermekhalálokat.
- Kialakultak a filozófiai irányzatok:
 - **Arthur Schopenhauer**: az egyént felfoghatatlan, irracionális erők befolyásolják (irracionálizmus)
 - **Friedrich Nietzsche**: (Isten halott!) Ő volt az, aki a magas erkölcsi elvárásokkal bíró, értelmileg független és felsőbbrendű emberek teremtette új világban hitt.
 - **Sigmund Freud**: A lelki probléma gyökerét a mindenkiben meglévő *ösztöni én* és a *felettes én* konfliktusaiban látta